

KARTA PRZEDMIOTU
Rok akademicki 2017/2018

Kod przedmiotu	0114-7WF-B/C12-DOG	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Dydaktyka ogólna <i>General didactic</i>
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	<i>Wychowanie Fizyczne</i>
1.2. Forma studiów	<i>stacjonarne/niestacjonarne</i>
1.3. Poziom studiów	<i>pierwszego stopnia</i>
1.4. Profil studiów*	<i>praktyczny</i>
1.5. Specjalność*	<i>nauczycielska</i>
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	<i>WO, Instytut Fizjoterapii</i>
1.7. Osoba/zespół przygotowująca/y kartę przedmiotu	<i>dr Tadeusz Dyrda</i>
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	<i>dr Tadeusz Dyrda</i>
1.9. Kontakt	<i>dyrda.tadeusz@gmail.com</i>

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	<i>P/K - podstawowy/kierunkowy</i>
2.2. Język wykładowy	<i>język polski</i>
2.3. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	<i>IV</i>
2.4. Wymagania wstępne*	<i>brak</i>

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	<i>wykłady, ćwiczenia</i>	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	<i>zajęcia tradycyjne w pomieszczeniu dydaktycznym UJK</i>	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	<i>zaliczenie z oceną</i>	
3.4. Metody dydaktyczne	<i>Wykłady – wykład konwersatoryjny, Ćwiczenia - pogadanka, referat, dyskusja grupowa, praca w małych grupach</i>	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Bereźnicki F., Dydaktyka kształcenia ogólnego. Kraków, 2001.</i> 2. <i>Janowski A., Uczeń w teatrze życia szkolnego. Warszawa, 1998. Wyd.III.</i> 3. <i>Reid Jo-A., Forrestal P., Cook J., Uczenie się w małych grupach w klasie. Warszawa, 1996.</i> 4. <i>Szymański M.S., O metodzie projektów. Z historii, teorii i praktyki pewnej metody kształcenia. Warszawa, 2000.</i>
	uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Filipiak E., Rozwijanie zdolności uczenia się. Z Wygotskim i Brunnerem w tle. Gdańsk, 2012.</i> 2. <i>Istota uczenia się. Wykorzystanie wyników badań w praktyce. Red. Dumont H., Instance D., Benavides F., Warszawa 2013.</i> 3. <i>Fenstermacher G., Soltis F., Style nauczania. Warszawa, 2000</i> 4. <i>Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. Warszawa, 1998. Wyd. IV i nast.</i>

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

<p>4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)</p> <p>Wiedza C.1. Opanowanie przez studentów wiedzy obejmującej strukturę dydaktyki ogólnej; podstawowe pojęcia dydaktyczne; funkcje szkoły i edukacji; cele, zasady i metody edukacji; kwestie programów edukacyjnych.</p> <p>Umiejętności C.2. Opanowanie przez studentów umiejętności rozróżniania, porównywania, analizowania oraz krytycznego ustosunkowywania się do teoretycznych zagadnień dydaktycznych w kontekście praktyki edukacyjnej. C.3. Wdrożenie studentów w umiejętności animowania prac nad rozwojem osób uczących się, w umiejętności indywidualnego i samodzielnego uczenia się zgodnie z zasadą edukacji ustawicznej (przez całe życie).</p> <p>Kompetencje społeczne C.4. Tworzenie sobie przez studentów podstaw kompetencji własnego stylu bycia nauczycielem i krytycznego oceniania tych kompetencji oraz rytualizacji praktyki edukacyjnej w szkołach. C.5. Wytworzenie u studentów empatycznego i wrażliwego stosunku do uczniów jako relacji podmiotowej nauczyciel uczeń, a szczególnie poczucia sprawiedliwości jako etycznej podstawy oceniania</p>

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady:

1. Podstawy dydaktyki w epistemologii – podstawowe systemy dydaktyczne. Źródła i cechy dydaktyki tradycyjnej oraz dydaktyki progresywistycznej. Systemy dydaktyczne współcześnie. Reformowanie edukacji – przesunięcie progresywistyczne.
2. Podstawowe pojęcia dydaktyki ogólnej. Przedmiot dydaktyki ogólnej. Uczenie się – podstawowe pojęcie dydaktyczne. Pojęcia określające proces edukacyjny /kształcenia/; nauczanie – uczenie się /tradycjonalizm/; uczenie się – nauczanie /progresywizm/. Proces edukacyjny jako nauczanie – uczenie się przez przyswajanie wiedzy oraz uczenie się przez odkrywanie wiedzy.
3. Edukacja i szkoła tradycyjna a edukacja i szkoła wspomagająca rozwój. Funkcje edukacji – funkcja adaptacyjna i funkcja emancypacyjna. System klasowo – lekcyjny i system przedmiotowy w szkole – kierunki zmian i reformowania. Cele kształcenia ogólnego.
4. Organizacja procesu edukacyjnego w szkole. Formy organizacji procesu edukacyjnego. Zasady kształcenia. Metody przyswajania wiedzy /podające/. Metody odkrywania wiedzy /problemowe. Metody waloryzacyjne. Metody praktyczne. Style nauczania.
5. System oświaty w Polsce i wybranych krajach UE. Struktura systemu szkolnictwa w Polsce. Systemy szkolne w wybranych krajach UE. Kwestia obowiązku szkolnego. Idee edukacyjne we współczesnej Europie. Pluralizm programowy w szkolnictwie europejskim.

Ćwiczenia:

1. Podstawowe nurty w edukacji współczesnej. Kwestia autonomii nauczyciela. Krytyka edukacji – edukacja w kryzysie. Postawy nauczycieli w edukacji – podejście progresywistyczne a podejście tradycyjne. Problemy w klasie szkolnej.
2. Cele edukacji / kształcenia / – źródła, taksonomie. Wartości jako źródło celów kształcenia ogólnego – rodzaje i struktura wartości / N.Hartman, U. Moszczyńska /, kwestia prawdy / W. Stróżewski /. Taksonomia celów edukacji B.S. Blooma.
3. Program i treści edukacji / kształcenia. Pojęcie programu kształcenia / K. Kruszewski /. Funkcje programu kształcenia. Modele programu kształcenia / H. Komorowska, modele oparte o tzw. filozofię programu. Modele programu ze względu na układ treści.
4. Proces kształcenia – kształcenie wielostronne. Rozwój osobowości ucznia a rodzaje aktywności. Podający tok kształcenia – czynności nauczyciela i czynności ucznia. Poszukujący tok kształcenia – czynności nauczyciela i ucznia. Lekcje w szkole – podstawowe rodzaje i modele.
5. Uczenie się we współpracy. Teoria uczenia się – uczenie się a język, poziomy myślenia /J.Moffett/. Korzyści z uczenia się w małych grupach. Strategia uczenia się w małych grupach /model/. Kierowanie małymi grupami.
6. Metoda projektów w edukacji. Postawy teoretyczne metody projektów – czym jest metoda projektów w edukacji. Podstawowe cechy metody. Fazy realizacji projektów edukacyjnych. Różnorodność metody projektów.
7. Niepowodzenia w nauce szkolnej. Pojęcie niepowodzeń szkolnych. Rodzaje niepowodzeń w nauce szkolnej. Przyczyny niepowodzeń w nauce szkolnej. Sposoby przezwyciężania niepowodzeń w szkole i ich negatywnych skutków.
8. Sprawdzanie i ocenianie wyników kształcenia. Istota i funkcje sprawdzania. Formy sprawdzania. Metody sprawdzania. Testy osiągnięć szkolnych – wymagania stawiane testom, rodzaje testów, rodzaje zadań testowych, zalety i wady testów.
9. Efektywność nauczania w klasie szkolnej. Właściwości skutecznego nauczania. Czas nauczania. Klimat i organizacja klasy szkolnej. Aktywne nauczanie, informowanie, kierowanie dyskusją. Nagradzanie osiągnięć uczniowskich. Wpływ nauczyciela na uczniów.
10. Kultura szkolna – funkcjonowanie i tworzenie. Pojęcie kultury szkoły. Tworzenie i źródła kultury szkolnej. Subkultury wewnątrz szkoły. Kultura nauczycieli. Kultura, efektywność i doskonalenie szkoły.

4.3. Przedmiotowe efekty kształcenia

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
w zakresie WIEDZY :		
W01	Posiada wiedzę z zakresu projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej, poszerzoną w odniesieniu do odpowiednich etapów edukacyjnych i uwzględniającą specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z zaburzeniami rozwoju.	WF1P_W06 - Zna metody oceny rozwoju fizycznego i sprawności motorycznej oraz metody biomechanicznej diagnozy układu ruchu człowieka
W02	Posiada wiedzę z zakresu struktury i funkcji systemu edukacji – celów, podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych.	WF1P_W07 - Zna fachową terminologię i posiada podstawową wiedzę dotyczącą bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych oraz o stanach zagrożenia życia i zdrowia, zasadach udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej
W03	Posiada wiedzę z zakresu metodyki wykonywania zadań - norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wybranym obszarze działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach ogólnodostępnych, w szkołach i oddziałach specjalnych)	WF1P_W10 - Posiada podstawową wiedzę z zakresu promocji zdrowia, wychowania zdrowotnego, ochrony środowiska oraz kreowania zachowań prozdrowotnych

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	<i>Potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobrać strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacji.</i>	WF1P_U03 - Posiada umiejętność posługiwania się aparaturą oraz urządzeniami pomiarowymi niezbędnymi do testowania podstawowych komponentów sprawności fizycznej
U02	<i>Potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, związanych z odpowiednimi etapami edukacyjnymi.</i>	WF1P_U07 - Posiada umiejętności w zakresie udzielania wskazówek dotyczących doboru form aktywności fizycznej i dyscyplin dostosowanych do wieku i stanu zdrowia ucznia, oceny jego wydolności fizycznej
U03	<i>Potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych, wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy oraz inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie.</i>	WF1P_U10 - Potrafi interpretować wyniki podstawowych wskaźników: morfologicznych, fizjologicznych, biofizycznych pozwalających diagnozować stan organizmu
U04	<i>Potrafi pracować z uczniami, indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi), oraz zmian zachodzących w świecie i nauce.</i>	WF1P_U11 - Potrafi prowadzić dokumentację dotyczącą zajęć dydaktycznych i pracy wychowawczej oraz nauczyciela wychowania fizycznego w placówce oświatowej
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	<i>Jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych: wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela.</i>	WF1P_K02 - Okazuje szacunek i troskę wobec uczestników zajęć, dba o ich dobro, ujawnia wrażliwość etyczną, empatię, otwartość, refleksyjność, postawy prospołeczne i odpowiedzialność
K02	<i>Ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów</i>	WF1P_K05 - Potrafi identyfikować i rozstrzygać dylematy związane z pełnieniem roli zawodowej nauczyciela wychowania fizycznego, kierując się zasadami etycznymi, ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności zawodowych, nie podejmuje działań, które przekraczają jego możliwości i kompetencje, wie, kiedy zwrócić się do ekspertów
K03	<i>Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze)</i>	WF1P_K06 - Wykazuje dbałość o bezpieczeństwo osób uczestniczących w zajęciach Jest świadomy odpowiedzialności prawnej w swojej działalności zawodowej realizuje zadania w sposób zapewniający bezpieczeństwo własne i otoczenia
K04	<i>Jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły</i>	WF1P_K07 - Jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie uczestnictwa w aktywności fizycznej, docenia znaczenie wychowania fizycznego w dbałości o ciało, jest świadomy jak wielką wartością jest zdrowie zarówno w wymiarze jednostkowym, jak i społecznym

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																							
	Egzamin ustny/pisemny*			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne (jakie?)*					
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć					
	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...
W01				+	+											+								
W02				+	+											+								
W03				+	+											+								
U01				+	+											+								
U02				+	+											+								
U03				+	+											+								
U04				+	+											+								
K01				+	+											+								
K02				+	+											+								
K03				+	+											+								
K04				+	+											+								

*niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia		
Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	Uzyskanie przez studenta z pisemnego sprawdzianu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty w zakresie wiedzy, rezultatu na poziomie od 51% do 60% punktów
	3,5	Uzyskanie przez studenta z pisemnego sprawdzianu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty w zakresie wiedzy, rezultatu na poziomie od 51% do 60% punktów
	4	Uzyskanie przez studenta z pisemnego sprawdzianu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty w zakresie wiedzy, rezultatu na poziomie od 51% do 60% punktów
	4,5	Uzyskanie przez studenta z pisemnego sprawdzianu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty w zakresie wiedzy, rezultatu na poziomie od 51% do 60% punktów
	5	Uzyskanie przez studenta z pisemnego sprawdzianu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty w zakresie wiedzy, rezultatu na poziomie od 51% do 60% punktów
ćwiczenia (C)*	3	Obecność na co najmniej 90% godzin ćwiczeń; zaliczenie podczas konsultacji tematów zajęć, na których student był nieobecny-usprawiedliwiony; minimalnie aktywny udział w dyskusjach i referowaniu przygotowanych do ćwiczeń materiałów; zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie rezultatu na poziomie od 51 do 60 punktów
	3,5	Obecność na co najmniej 90% godzin ćwiczeń; zaliczenie podczas konsultacji tematów zajęć, na których student był nieobecny-usprawiedliwiony; minimalnie aktywny udział w dyskusjach i referowaniu przygotowanych do ćwiczeń materiałów; zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie rezultatu na poziomie od 51 do 60 punktów
	4	Obecność na co najmniej 90% godzin ćwiczeń; zaliczenie podczas konsultacji tematów zajęć, na których student był nieobecny-usprawiedliwiony; minimalnie aktywny udział w dyskusjach i referowaniu przygotowanych do ćwiczeń materiałów; zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie rezultatu na poziomie od 51 do 60 punktów
	4,5	Obecność na co najmniej 90% godzin ćwiczeń; zaliczenie podczas konsultacji tematów zajęć, na których student był nieobecny-usprawiedliwiony; minimalnie aktywny udział w dyskusjach i referowaniu przygotowanych do ćwiczeń materiałów; zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie rezultatu na poziomie od 51 do 60 punktów
	5	Obecność na co najmniej 90% godzin ćwiczeń; zaliczenie podczas konsultacji tematów zajęć, na których student był nieobecny-usprawiedliwiony; minimalnie aktywny udział w dyskusjach i referowaniu przygotowanych do ćwiczeń materiałów; zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie rezultatu na poziomie od 51 do 60 punktów

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	30	30
Udział w wykładach*	10	10
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*	20	20
Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym*		
Inne (jakie?)*		
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	20	20
Przygotowanie do wykładu*	10	10
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium*	10	10
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium*		
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa*		
Opracowanie prezentacji multimedialnej*		
Inne (jakie?)*		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	50	50
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	2

*niepotrzebne usunąć

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)